

Lány a város felett

Brenzovics Mariannának

Víz, víz hazavisz

Lassú víz partot mos, gondolja a lány, körülbelül negyed kilenckor, néhány perccel azután, hogy lement a nap. Minden rendbe jön majd. Ezt a mondatot mantrázza általában, ha elfogja a bizonytalanság. Kilép az irodaházból az utcára, elindul a buszmegálló irányába és ezekkel a szavakkal, hogy lassú víz partot mos, meg hogy minden rendbe jön majd, megnyugtatja magát. Víz, víz, hazavisz. Ez is eszébe jut, ez egy dal kezdősora. Halkan dúdolgat. Fázik. Fáradt. Türelmetlenül toporog a megállóban, most már minél hamarabb otthon akar lenni. Húsz percig vár a buszra, és csak amikor már felszállt, akkor veszi észre, hogy ma este véletlenül egy emeldíjas céges üzenetet küldött el a szerelmének. Mentálisan labilis, beteg ügyfeleknek szokott küldeni a cég ilyen üzeneteket. Utolsó Remény. A vállalat az enyém.

Az Utolsó Remény nevű vállalkozás, melyet a házvezetőnőmmel alapítottunk sok-sok évvel ezelőtt, elhozta az igazi anyagi áttörést. Ez abban az időben történt, amikor kitört a járvány. Azóta sem tudják megfejteni a tudósok, milyen vírus által terjed ez a kétségbeejtő reménytelenség, melynek végkifejlete általában az öngyilkosság. Én gyártottam és jósltam a lelkesítő, reménykeltő üzeneteket, a házvezetőnőm kiállította a számlát. Dólt a pénz. Minél több az elkeseredés, annál könnyebben dólt a pénz.

A lány, miután észrevette a tévedést, gyorsan elküldte a saját üzenetét. „Kitartás, szerelmem, minden jó lesz! Hamarosan hazaérek, várj meg, el ne menj!” De már késő volt. A férfi valamivel kilenc után elment. A busz a folyóparton haladt.

Vacsora után végignézttem, ahogyan a házvezetőnőm lassan leszedi az asztalt. Megfogtam a kezét.

- Engedj el – mondta szelíden.
- Rossz érzésem támadt – mondtam én. – Hadd fogjam a kezéd.
- Engedj el, pihenni akarok – mondta ő.
- Ugye, nem mész el?
- Fáradt vagyok. Elmegyek.
- Reggel visszajössz?
- Te is tudod a választ.

– Veled nem történhet meg! Veled nem! Minden rendbe jön majd! Ne csüggedj! – mondtam én.

– Minden elromlott – mondta ő.

– Nyugodj meg, minden jó lesz! Jónak kell lennie!

– Hozd rendbe, ígérd meg! – mondta ő és mélyen a szemembe nézett.

– Ne hagyj itt! Félek. Segíts nekem! Hozzuk rendbe együtt! Szeretlek. – mondtam én.

– Én is szeretlek. De nincs több dolgom. Mára végeztem. – mondta ő. – Jó éjszakát.

Kiment az ebédlőből, még egy ideig hallgattam, ahogy távolodnak a lépteit.

– Jó éjszakát.

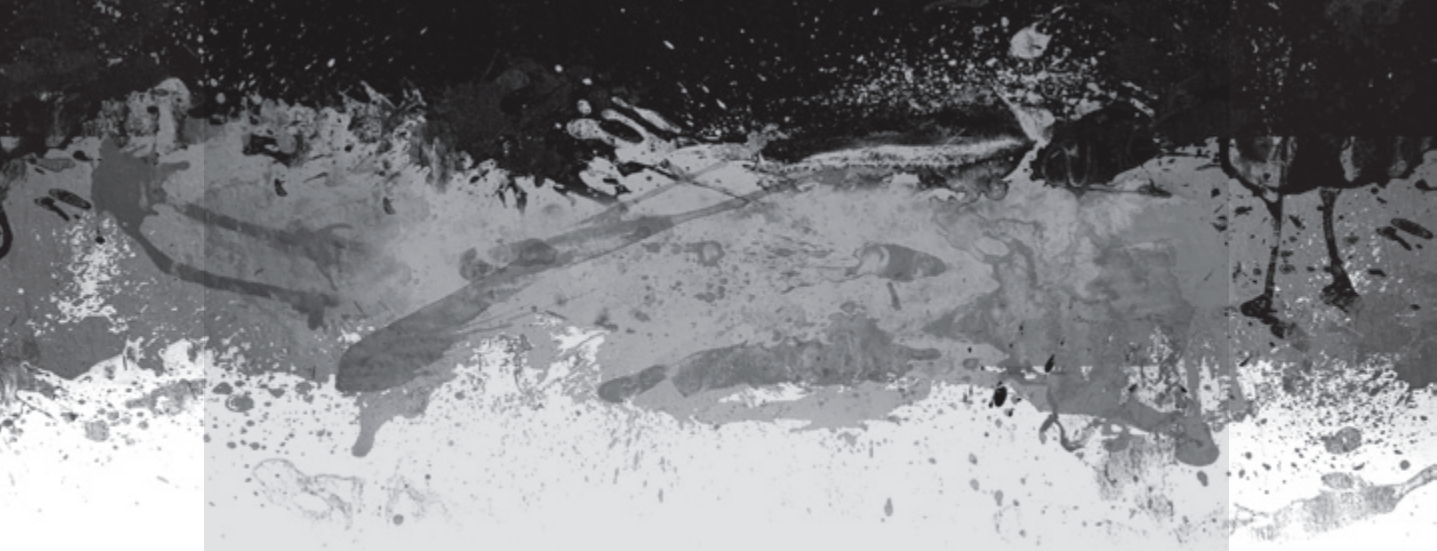
Percekig ültem az asztalnál, azon gondolkodtam, hogy most mit csináljak. Átmentem a nappaliba, bekapcsoltam a tévét és végignéztem a zenés show-műsort, tízkor lett vége. Odasétáltam az ablakhoz, kinéztem. Az utcákon nappali fény, ez egy forgalmas környék, mindent beragyog a fényszennyezés, sosincs sötét. A tömeg odalenn egy hömpölygő, nyomasztó, összefüggő embermassza. Az utcasarkon egy autó villog némán, akadályozza a forgalmat a kanyarban, körülötte mentősök. Épp valakit újraélesztnek. Egy férfit halásztak ki a folyóból, idesororta pár utcával fentebből a víz. Reménytelen. Még innen a magasból is látszik, hogy nem él. Ez már a harmadik ezen a héten. Végignézem az orvosok, ápolók elszánt próbálkozásait, küzdenek egy halott életéért. Lassan ők is belátják, hogy nincs értelme. Nem ismerem az áldozatot, sosem láttam, nincs hozzá közöm. Ehhez az egészhez nekem semmi közöm. A halálhoz nekem semmi közöm. Látom, ahogy viszi a víz a mocskot. Régen gyönyörű, tiszta volt a folyó. Olyan tiszta, hogy azt mesélték róla, aki abban a vízben megfürdött, lemosta a bűnöket is. Igen. Partra vetik a hullámok a piszkot.

Anyám azt mesélte régen, hogy a halál sosem jár egyedül. Ahol megjelenik, ott mindig legalább ketten mennek el.

Kilátás

*Nem mindig úgy képzelem el magam, hogy a halál felől nézem a dolgokat. Szeretek élni, élni jó. Jónak kell lennie! Anyám azt mondta régen, a szavaknak teremtőerejük van, ezért nem mindegy, hogy mit mondasz, mit gondolsz, mit üzensz. Én jót akartam. Minden szavam szép. Igen, szép. Szépnek kell lennie. Reggelente, mielőtt felébredek, meditálok, arra gondolok, hogy élni jó. Egy jó világot gondolok ki magamnak, ott mindenki mosolyog, szeretik egymást az emberek, senki sem beteg vagy mérges, nincs háború, nincs szomorúság, mindenki öregen hal meg, amikor kell, amikor épp itt az ideje. Anyám semmit sem tudott a szavakról. Nincs teremtőereje. Anyám néma, nem beszélt. *Ha hívott, hangja mádárszerű volt: félig sikoly, félig ének.**

Ma reggel, ébredés előtt megint a szép világot képzeltem el. Arra gondolok, hogy nem az van, ami van, hanem ami szép lehetett volna még. Nem megy el a házvezetőnőm, nem így megy el, hanem visszajön. A Pánsípos ember pedig nem isten, nem is ember, nem várom vissza, nem hiányzik, nem létezik, el se képzelem.

A bácsi, akit elképzelek helyette, nem erdőben lakik, hanem ebben a városban, itt valahol, egész közel. Hús-vér ember, nincs benne semmi különös. Végigélt egy forradalmat, két világháborút és hatvanvalahány évig tartó hűséges házasságot. Életének legreménytelenebb pillanataiban kétségbeesve imádkozott a Mindenhatóhoz, engedje meg az Isten, hogy éljen még, ő még élni akar. Az egyik világháborúban semmi sem történik vele, kisbaba, egyéves, szopik még. Nem fázik, nem éhezik, az anyja vigyáz rá, takargatja, szoptatja. Ha kevés a teje, a vérét szívja. A másik háborút végigimádkozta, folyton fohászkodik Istenhez, hogy túlélhesse a háborút, nem akar meghalni. Túlélte, nem kellett harcolnia sem, fél szeme hiányzott, még gyerekkorában véletlenül kilőtte egy zsidómeggy-puska eltévedt tölténye. Ilyen véletlenek vannak. A bácsi a fél szemének köszönheti, hogy nem kellett harcolnia, meghallgatta a Mindenhatót, túlélte a második háborút is. Ilyen az élet. Nincsenek véletlenek.

Még mindig él. És él ő is, a házvezetőnőm, mindjárt összefutnak a bácsival az utcán. Vagy egy boltban, vagy a villamoson, mindegy hol, egy normális világban, egy átlagos helyen. A bácsi boltban volt épp, paprikás krumplit főz ebédre, elfelejtette, hogy nincsen otthon törött paprika, ezért leszalad a boltba. Nem szalad. Sántít. Fogja a botját, húzza a bal lábát, az egész bal oldala rossz állapotban van, gyerekkora óta félszemű, hiányzik a bal szeme, elsatnyult a bácsi egész bal oldala. Lebotorkál a boltba, és aztán ott, vagy hazafelé majd a parkon át sétálva, összetalálkozik a házvezetőnőmmel.

A házvezetőnőm nem hal meg tegnap éjjel, hanem ma délelőtt elmegy a piacra és hazafelé menet belebotlik a bácsiba. És köszöntik egymást. Megörülnek egymásnak, barátok. Nem találkoztak pár hete.

– Nahát, Rezső! De jó, hogy látom!

– Kézcsókom, Rózsika!

– Hogy van, mondja már! Nagyon rég találkoztunk. Legalább van már vagy fél éve. Legalább, hogy nyár óta nem.

– Dehogynem! Nem emlékszik, Rózsika? Múlt hónapban, októberben, a temetőben... Emlékszik, ugye?

– Ja, persze, tényleg! Hogy lehetek ilyen feledékeny! Persze, hogy találkoztunk, csak valahogy olyan távolabbinak tűnt. Jaj, hagyja már Rezső, olyan fura vagyok mostanában, néha összekeverem a dolgokat. Na de meséljen! Hogy van mindig?

– Megvagyok, köszönöm. Ahogy lehetek.

– Lába? Jól van? Nem fáj?

– Hát fáj, fáj, az mindig fáj, de hát 84 éves láb, mi más dolga lehet, minthogy fájjon.

Ezen elkacaráznak néhány percig. Rózsika elmeséli, hogy neki meg a válla fáj. Alig tudja felemelni a kezét, de azért erőlteti, nem hagyja el magát. Múltkor például meghozták a tűzifát, de olyan bazi nagy rönköket, hogy azzal nem lehetett mit csinálni, muszáj volt felaprítani. Fogta Rózsika a baltát, felaprította a fát, igaz, hogy a vége az lett, hogy olyan lassan haladt, hogy ráesteledett, a tetejébe meg annyira begyulladt a válla, hogy ki kellett hívni a mentőt, kórház meg minden. Aztán benn az orvosok kiderítették, hogy szilánkosra kopott a porc a vállban.

– Azt azért nem merem megmondani nekik, hogy fát vágtam. Biztos leszidtak volna érte, vagy el se hitték volna, azt hitték volna, meghíbbant az öregasszony. Ki az a bolond, aki annyi fát vág, hogy szilánkosra zúzza az izéket, a porcokat a vállában, nem? Nem gondolja, Rezső?

– Rózsika, ne mondjon ilyeneket! Maga nem öregasszony!

– Hát mi? Mi vagyok maga szerint, Rezső?

– Hát az én Rózsikám. A legjobb barátom.

– Maga nagyon kedves, Rezső.

Egymásra mosolyognak. Egymásba karolnak. Csendben sétálnak. Mindkettőjüknek ugyanaz jut eszébe. Egy hatvan évvel korábbi emlék. Egy szerelmes éjszaka emléke, előtte is és utána is hűséges barátok voltak, csak azon az éjszakán árulták el egymást. Egyetlen szerelmes éjszaka. De túlélte a szerelmet is a barátság, nem változott közöttük semmi. Annyi csak, hogy azóta magázódnak.

– És hogy van a felesége, Rezső?

– Meghalt, Rózsika. Múlt hónapban volt a temetése. Nem emlékszik? Mondtam magának.

– Meghalt a felesége? Úristen, tényleg! A kurvaéletbe, hát nem elfelejtettem! Ne haragudjon már Rezső! – Sosem szokott káromkodni, csak ha nagy stressz vagy csalódás éri, most is azért csúszott ki a száján. – Ne haragudjon már, Rezső, olyan bolond vagyok mostanában. Elfelejték dolgokat. – Megint csendben sétálnak egy ideig. – És mondja csak, van, aki gondoskodik magáról?

– Nem kell nekem gondoskodás, elvagyok. Vagyok, ahogy lehetek.

– És van, aki főzön magára?

– Főzök én. Megtanultam. Négy éve én főzök. Szegény feleségemre is... Tudja, Rózsika, amióta az agyával lett az az izé, azóta főzni se nagyon tudott. Elfelejtette, hogyan kell. Én főztem rá négy évig... Inkább az a baj, hogy most már azt se kell... Ahogy telnek az évek, egyre csak fogy el a feladat.

– Sajnálom, Rezső.

– Én is, Rózsika.

– És hogy tervezi a jövőt?

– Várom, hogy leteljen a gyászév, aztán majd meglátjuk.

– Mit lát meg akkor?

– Hogy fáj-e még.

– A lába?

– Rózsika, maga most viccel velem? Dehogy a lábam! A gyász! Hogy fáj-e még a feleségem hiánya.

– Ja, persze, értem. Ne haragudjon már, Rezső, kicsit szétszórt vagyok mostanában. Nem haragszik, ugye?

– Magára én sosem haragszom.

– Köszönöm, drága barátom! – Rózsika meghatódott. – És mit gondol, mi lesz akkor, ha letelik a gyászév és már nem fáj? – kérdezte a bácsit.

– Akkor találkozhatnánk többször is. Mit gondol, Rózsika?

– Rendben van, Rezső. Nem bánom. Legyen így. Majd imádkozom az Istenhez, hogy azt még megélhessem...

Így képzelem a szebb világot. Ilyenek benne az emberek. Megszületnek, élnek és nem akarnak meghalni. *Itt van, fény, megnyilvánul, nincs benne sötétség.* ■ ■ ■